

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-palvelut 2024

Yrittäjyyden neuvottelukunta 11.9.

Tanja Ståhlberg, hankejohtaja, TEM tanja.stahlberg@gov.fi

TE24-uudistuksen tavoitteet

- **TE-palvelujen siirto kuntiin ja alueille tuo palvelut lähemmäksi henkilö- ja yritysasiakkaita.**
- Oma kunta ja alue tuntee asukkaansa ja paikallisen elinkeinoelämän parhaiten, joten sekä työnhakija- että yritysasiakkaat saavat **yksilöllisesti räätälöityjä, paikallisiin tarpeisiin sopivia palveluita.**
- Työllistyminen tehostuu, kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat **saman järjestäjän vastuulla.**
 - **Kohtaanto-ongelman ratkaisu** on uudistuksen keskiössä yritysten kasvun turvaamiseksi. Kuntien ja alueiden paikallistuntemuksen ansiosta työn ja tekijöiden kohtaaminen tehostuu.
- Uudistuksen yhteydessä tärkeää varmistaa, että kaikki saavat palveluja **yhdentavallisesti**. Esimerkiksi kielellisten oikeuksien toteutuminen ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien palvelut turvataan.

Palvelut toteutetaan yhteistyössä

- Työllisyysalueiden välinen yhteistyö tärkeää myös maakuntarajat ylittäen ja laajemminkin **mm. työvoiman liikkuvuuden näkökulmasta**
- Kunnat tuottavat **yrittäjäpalveluita yhteistyössä** mm. ELY-keskuksen ja yritystukijärjestelmien kanssa.
- Kuntien kehitettävä tiivistä **yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa**. Tällä tavoin työnhakijat, jotka tarvitsevat esimerkiksi työkyvyn tukea, sitä myös saavat.

1.1.2025

- **Kunnille ja työllisyysalueille siirtyy järjestämisvastuu pääosasta TE-toimiston vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista. TE-toimistot lakkautetaan.**
- TE-palvelujen hankinnat siirtyvät ELY-keskuksista kunnille
- Valtio vastaa eräistä keskitetyistä palveluista (KEHA-keskuksessa):
 - valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut
 - tiedolla johtaminen
 - eräät muut valtakunnalliset palvelut kuten valtakunnalliset neuvontapalvelut ja kv-rekrytoinnin palvelut
- Lisäksi ELY-keskuksilla alueellisen työllisyyden ja työelämän edistämisen tehtävä, johon sis. elinkeinoelämän ja yritysten koulutus- ja osaamistarpeiden seuranta ja ennakointi sekä työelämän laadun kehittäminen, alueellisten työmarkkinoiden kokonaiskuvan ylläpitäminen ja kansainvälisen rekrytoinnin alueelliseen yritysryhteytyöhön osallistuminen sekä eräitä muita tehtäviä alueellisen elinvoiman edistämisessä.
- Samaan aikaan toimeenpannaan kotoutumislain **kokonaisuudistus**, jolla on yhtymäkohtia TE-palvelujen uudistukseen.
 - Työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään osana työvoimapalveluita.

Työllisyysalueet (1.1.2025 alkaen)

alueita
yhteensä

45

Työllisyysalueiden organisoituminen

- Työvoimapalveluiden hallinnolliseksi organisoimiseksi on kuntien yhteistoimintasopimusten perusteella muodostumassa kolme eri järjestämisvastuun mallia:
 - **vastuukunta** (39 aluetta)
 - **Kuntayhtymä** (Suupohja ja Kymppi)
 - **palveluiden yksin järjestäminen** (Helsinki, Kouvola, Lahti, Vantaa)

Palvelujen tuottaminen työllisyysalueen sisällä

- Viranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa käyttää kuntalain mukaan järjestämisvastuussa oleva taho eli yhteistoiminnassa järjestetyissä palveluissa vastuukunta tai kuntayhtymä. Lain mukaan tästä voidaan sopia myös toisin eli **toimivaltaa voidaan yksittäisissä tehtävissä antaa yhteistoimintasopimuksen jäsenkunnalle** kuntalain säännöksistä poiketen.
- Työllisyysalue voi sopia viranomaiselle kuuluvan toimivallan siirtämisestä toiselle työllisyysalueelle.

Ylialueellinen yhteistyö

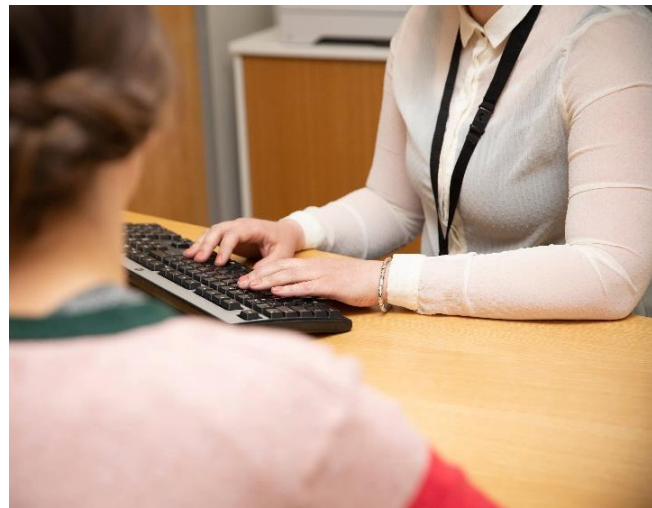
- Työllisyysalueet voivat myös sopia tiettyjen palvelujen tuottamisesta ylialueellisesti yhteistyössä muiden työvoimaviranomaisten kanssa
- Suuressa osassa työllisyysalueita ylialueellista yhteistyötä tarkoitus toteuttaa erityisesti hankintojen muodossa. Tällaisia hankintoja ovat yleisimmin mm. koulutus- ja valmennuspalvelut *(Kuntaliiton selvitys kuntien sopimuksista)*
- Muita mahdollisia ylialueellisesti toteutettavia tehtäviä:
 - Erikoisosaamista vaativat tehtävät
 - Muutosturvapalvelut
 - Maksatustehtävät
 - Työvoiman liikkuvuuden edistäminen
 - TNO-palveluja

Esim. C23 –verkosto valmistelee yhdessä

C23 valmisteluryhmien käynnistyminen	Vetovastuu	1. tapaaminen	Muuta
1. Verkoston organisoituminen ja tapaamisten suunnittelu	Tampere	28.2.2024	Vaasan tapaaminen myös agendalla
2. Asiakkaiden valtakunnallinen liikkuvuus palveluissa – yhteiset toimintamallit asiakasvalinnoissa ja –ohjauksissa	Lahti / Mariia Haatanen	Helmikuun loppu	
3. Muutosturva ja rakennemuutostilanteisiin varautuminen – yhteinen ”varautumissuunnitelma”, jossa toimintamalli ja verkosto kuvattuna	Jyväskylä / Sari Miettinen	13.2.2024 järjestäytymiskokous	
4. Asiakkaiden valtakunnallinen liikkuvuus palveluissa – palveluiden yhteinen tuotteistus ja hinnoittelu	Oulu		Vetovastuu kuitattu
5. Yhteisesti keskitettävät palvelut	Turku	Järjestäytyminen 9-10 viikolla	
6. Viestintä kuntapäätäjille palveluiden resurssoinnista	Porvoo ja Oulu		
7. Koto-asiat, yhteiskuntaorientaatio ja Eures	Espoo		Vetovastuu kuitattu
8. Valtakunnalliset ja ylläalueelliset hankinnat	Vantaa	Järjestäytyminen 26.2.2024 jälkeen	
9. Ylläalueelliset rekrytoinnit – suurtyönantajat	Helsinki		
10. Hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö ja työllisyysasteen nosto	Pori ja Kotka	6.2.2024	Työ käynnistetty
11. Käyttövelvoitteen piiriin kuulumattomat digipalvelut	Kuopio / Jari Parkkonen	7.2.2024	Kysely valmisteilla, seuraava 13.3.2024

Valtiolla ohjausrooli

- **Valtio vastaa työvoimapalvelujärjestelmästä ja sen toimivuudesta valtakunnan tasolla.**
- **Yleinen ohjaus ja kehittäminen** kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.
- **KEHA-keskuksen roolia vahvistetaan** valtakunnallisen työllisyydenhoidon palvelujärjestelmän ohjauksen toimeenpanossa.
- Valtioneuvosto vahvistaa hallituskausittain työllisyyden edistämisen **valtakunnalliset tavoitteet**, joiden toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain.

Työvoimapalvelujen kansallisen ohjauksen kokonaisuus

Valtakunnalliset tavoitteet

- Valtioneuvosto asettaa hallituskausittain työllisyyden edistämiseksi
- Strategisen tason tavoitteita
- Seurataan vuosittain esim. yhteistyö- ja seurantakeskusteluissaVN asettaa

Työllisyyden edistämisen neuvottelukunta

- Seuraa ja ennakoi palvelujärjestelmän toimivuutta
- Valtioneuvosto asettaa
- Tukee TEM:iä työvoimapalvelujen ohjauksessa

Yhteistyö- ja seuranta keskustelut

- Työvoimapalvelujen järjestämisen tuki ja kehittäminen sekä seuranta- ja analyysi
- ELY-keskus järjestää alueensa työvoimaviranomaisille
- Tukevat kokemusten vaihtoa

Neuvottelumenettely

- TEM voi käynnistää, mikäli kyky järjestää palveluja on kahden peräkkäisen vuoden aikana merkittävästi heikentynyt
- Lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaaminen
- Toimintasuunnitelma

Lisäksi TEM seuraa, että työllisyysalueet täyttävät lain edellytykset

Toimijoiden keskeisimmät roolit työllisyyden edistämisessä

TEM JA VALTIONEUVOSTO

- Työvoimapolitiikka
- Työvoimapalveluiden yleinen ohjaus, kehittäminen ja valvonta
- Valtakunnalliset tavoitteet ja seuranta
- Työllisyyden edistämisen neuvottelukunta
- Äkillisten rakennemuutoksien koordinointi ja tuki

ELY-KESKUS

- Alueellisen elinvoiman ja elinkeinujen edistämiseen liittyvät tehtävät
- Alueellisten työmarkkinoiden kokonaiskuva
- Alueellinen ennakointitieto
- Järjestää yhteistyö ja seurantakeskustelut työllisyysalueille

YHTEISTYÖ

KEHA-KESKUS

- Palvelujärjestelmästä saatavan tiedon keruu ja analysointi valtakunnallisesti ja alueittain
- Valtakunnallisen tietovarannon, palvelualueen ja asiakastietojärjestelmän kehittäminen ja ylläpito

TYÖLLISYYSALUEET

- Työvoimapalvelujen järjestäminen
- Palvelujen yhdenvertainen saatavuus
- Palveluiden tarpeen, määrän ja laadun määrittäminen
- Palveluiden tuottamistapa

Onnistumisen arviointi vuodesta 2025 eteenpäin

- Yhteiseen tietoon perustuva tiedolla johtaminen keskeistä
- Yhteinen tietovaranto kuntien työvoimaviranomaisten ja työllisyysalueiden, aluetoimijoiden sekä valtion toimijoiden tueksi
- Työllisyyden edistämisen tavoitteet hallituskausittain
- Valtakunnallinen työllisyyden edistämisen neuvottelukunta
- Vuosittaiset alueelliset yhteistyö- ja seurantakeskustelut

Aluekierrokset: nostoja kuntien valmistelutilanteesta

- Kuntaliitto:

- Aluekierros puolivälissä, fokus ollut luottamusjohdossa. Päähuolet kentällä liittyvät rahoituksen riittävyyteen ja ICT-toimivuuteen. ”Nähdään mahdollisuuksia enemmän kuin uhkia.”

- Suomen Yrittäjät:

- Alueiden yhteistyön sujuvuus, pystyvätkö esim. kansainvälisen työvoiman osalta tekemään yhteistyötä
- Keskitytty sisäiseen organisointiin, jolloin yhteistyösuhteiden luonti on vielä hyvin alkutekijöissä. Mm. Uudellamaalla isona haasteena yhdeksän eri kokoisen ja erilaisen työllisyysalueen yhteistyön varmistaminen. Pk-seutu on kuitenkin yhteinen työllisyysalue (lyhyet etäisyydet, pendelöinti)

- SAK:

- 8 tilaisuutta, pääpaino alueilla tehtävässä yhteistyössä ja erityispiirteissä
- Rahoitusmallin toimivuus, sote-rajapinnat, yhteys KOTO-uudistukseen, sidosryhmien, etenkin työelämän toimijoiden osallistaminen.
- Oppilaitosyhteistyö poikkeuksetta vahvaa ja kehitetty uutta toimintaa.
- Lähipalvelut nousivat vahvasti esille, toisaalta huoli asiantuntijuuden sirpaloitumisesta.

• Palta:

- Selvitetty, millaisia suunnitelmia kunnilla on yrityspalveluiden ja hankintojen sekä yksityisten palveluntuottajien suhteen
- Yhteistyöstä työllisyysalueiden välillä keskustellaan, mutta vaikeaa on, ei konkretisoidu alueiden välillä.
- Huolina tietojärjestelmät, lakivelvollisuuden täyttäminen ja uuden organisaation toimiminen. Unohdettu kehittää uusia palveluja, joilla sakkomaksuja vähennetään, kaipaa uusia ratkaisuja, kehittämisorientoivampaa otetta, esim. mitä integraatiot elinvoimapalveluihin ovat.
- On linjattu inhouse-hankinnoista ja omin voimin toimimisesta, vähentää kilpailua.

• TEM/ELY/KEHA:

- kaikissa keskusteluissa esitely TE24 -ohjauksen kokonaisuus, työllisyysalueiden tilannekatsaus ja KEHA:n tiedolla johtamisen toiminto. Myös muita alueiden valitsemia aiheita.
- Täsmällistä tilannekuvaa oli vaikea saada. Joidenkin alueiden varsinainen valmistelutyö käynnistynyt vasta keväällä 2024. Kaikilla työllisyysalueilla palvelujen suunnittelu joltakin osin työn alla, mutta osa alueista vielä lähtökuopissa palveluhankinnoissa.
- Osa alueista tulee tuottamaan paljolti palveluita joko omana tuotantona tai in house-tuotantona. Koulutuskuntayhtymien rooli palvelujen tuotannossa tulee kasvamaan
- Ylialueellisesti keskitetyistä palveluista ei ole suuressa määrin sovittu. C23 -verkostoyhteistyö nousi usein esiin, tuleeko esim. valtakunnallisesti keskitettyjä palveluita tämän kautta?
- Epäselvää, miten työvoimapalvelut tullaan integroimaan osaksi kuntaekosysteemien palveluita.

Alle neljä kuukautta toimeenpanoon...

- 1.1.2025 tehtävät, asiakkaat, palvelut ja yli 4000 työntekijää siirtyy valtiolta kuntiin → työllisyyden edistämisestä yksi kuntien suurimmista tehtävistä
- Kuntien rooli aluekehittämisen toimijoina vahvistuu
- Kunnilla kaikki mahdollisuudet rakentaa ja kehittää uutta ja tehokkaampaa, mutta vaikuttavuus edellyttää laajaa yhteistyötä
 - Nyt fokus priorisoitava henkilöasiakkaiden toimeentulon katkeamattomuuteen ja palvelujen jatkuvuuteen
 - Seuraavana fokuksessa toimijaverkoston yhteistyön kehittäminen ja vahvistaminen
 - alueelliset elinvoiman kärjet
 - yhteiset selkeät tavoitteet
 - yhteinen tiedolla johtaminen
 - yhteiset asiakkaat elinkeino- ja työllisyyskentällä

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET